

אחרי המהפכה הסורית באה האבולוציה הסורית, לכל הפחות בנוגע לצבאה. מסדרת מיליציות סלפיות בראשות תחריר א-שאם ומיליציות ה-SNA בחסות טורקית ג'ולאני בונה צבא עצום בן 22 דיבזיות במטרה להגיע למסה של 300,000 חיילים. בניית הצבא החדש תדרוש מספר שנים אך בסופה ישראל תתמודד מול כוח מאורגן מצפונה.

שמי הוא רמי מערוץ לאומנות ובסרטון זה נסקור את מבנה הצבא הסורי החדש.

עם סיום המהפכה של אל-ג'ולאני בדצמבר 2024 ומיד לאחר גל התקיפות הישראליות במסגרת מבצע "חץ הבשן" באותו החודש שהשמיד את מרבית היכולות הממוכנות ומתקדמות של צבא אסד לשעבר שלא יפלו לידי, המנהיג הסורי החדש חתר לשיקום ובניית צבאו ובינואר 2025 קרא למנהיגי כל המיליציות הסוניות שהן לא חלק מתחריר א-שאם להכפיף את עצמם לצבא והממשל הסורי החדשים כשג'ולאני חתר לייצוב המדינה, שיקומה, והסרת הסנקציות הבין לאומיות תוך הצטרפות למערכת הדיפלומטית העולמית.

בחודשים מאז הוא החל בגיוס נרחב לצבא החדש הנאמן ישירות לממשל ולא כפוף לאף מיליציה אחרת, במטרה להגיע ל-300,000 חיילים. הכוח הסדיר אמור להיות מורכב מ-22 דיבזיות שונות, כל אחת בת כ-10,000 חיילים בממוצע, והן פרוסות ברחבי המדינה. האמל"ח מורכב משאריות צבא אסד, אמל"ח של המיליציות הסוניות השונות, ואספקה טורקית וזה עדיין בתהליך התהוות.

רבות מהדיבזיות הן בעצם אותן מיליציות ישנות או מורכבות מיוצאיהן תחת שם וסמלים יחידתיים חדשים. תוך אימוץ עשרות אלפי סלפים לצבאו (בהם אלפים בעלי אידיאולוגיה של המדינה האסלאמית), רבים מהם ביצעו את הטבחים של מרץ ויולי בעלוויים והדרוזים והם אינדיקציה לאופי של הצבא החדש והכיוון של המדינה.

שדרת הפיקוד הבכירה מורכבת מאנשי תחריר א-שאם, כרגע יש רישום אוכלוסין ופנייה לקהל הצעיר בסוריה להתגייס לצבא, פנייה לקציני אסד ומהנדסיו לשעבר להצטרף לצבא, ועד כה 130 מיליציות סוניות בגדלים שונים כבר הצהירו על התמזגות (אך רבות מהן נותרו באותו מבנה אבל במיתוג אחר).

22 הדיבזיות אמורות להיות בנות 5-7 חטיבות כל אחת (חי"ר-שריון-הנדסה-תותחנים-הגנ"א ועוד). כרגע ישנו אי סדר ואי אחידות באימונים והאספקה לכל יחידה, אך זה עניין של זמן עד שהוא יתארגן, שנה-שנתיים, ותחת החסות והאימונים הטורקיים הוא יגיע לרמת אימונים והכשרה של אחת המדינות המובילות בנאט"ו.

ג'ולאני חווה חוסר משמעת במקרים רבים. ההבדלים באידיאולוגיות של החיילים, שיוכם האתני, נאמנות למפקדים נעצרים לאחר שנות מלחמת אזרחים ארוכה, אלפי לוחמים זרים שהגיעו לכאן ונלחמו במשך שנים תחת דגל המדינה האסלאמית או דגלים סלפיים אחרים, נאמנות שבטית או נאמנות על בסיס אזור שירות גאוגרפי לא מאפשרים את האחידות ואחת המטרות בשנים הקרובות היא יצירת שרשרת-פיקוד סדירה אחת. לכן הוא מנסה להתפייס עם רבים מהם ונמנע מחיכוכים כשהוא מקווה לבנות צבא לא משויך לאחת המיליציות הקודמות.

את המיליציות הקודמות של סוריה עד נובמבר 2024 אפשר לחלק ל-3 קטגוריות: תחריר א-שאם והמיליציות הסוניות\סלפיות במחוז אידליב, הראשית שבהן היא תחריר א-שאם עצמה מי שהייתה החזקה והובילה את המהפכה. השנייה היא מיליציות ה-SNA (או הצבא

הסורי (הלאומי) שאומנו בטורקיה או על ידי טורקיה ונלחמו נגד הכורדים של ה-SDF ובסיסן היה בעפרין לשעבר, אל-באב, ואזור מנביג'. והשלישית היא המיליציות הסוניות בדרום המדינה אך אלו היו החלשות ביותר ותחת שלטון אסד. אפשר להוסיף את ה-SDF הכורדי בעיקרו ברוג'בה שממזרח לנהר הפרת, אולם הם לא סונים וחוששים מהתקפה טורקית-ערבית משולבת שתבצע בהם טיהור אתני. גם ה-SDF נדרש להתפרק ולהתמזג בצבאו של ג'ולאני.

ביולי, לאור ההתקפה על הדרוזים של חבל החורן והטבח שבוצע בהם, נחשף רבות מהאמל"ח הסורי. בין היתר פשוט כמו רובי סער, צליפה, מקלעים, מרגמות, ו-נ"ט, אך גם מסוקי MI-8 רוסיים לשעבר, כטב"מים, נגמ"שי BMP או טנקי T-72. אלו שלל אסדי. חיה"א תקף אותם במה שהיה לתקיפה הגדולה האחרונה בסוריה. בעת התקיפה בחודש דצמבר ("חץ הבשן") חיה"א תקף כ-500 מטרות: מטוסים, מסוקים, טנקים, מערכות נ"מ, אתרי ייצור, ספינות ועוד כדי למנוע את נפילת השלל הממוכן לידי הצבא החדש שיהוו על ישראל איום. בחודשים הבאים תכיפות ההתקפות הלכה וירדה בשל הלגיטימציה של ג'ולאני.

ב-13.5 טראמפ נרמל את ג'ולאני וארה"ב לצד האיחוד האירופי החל בתהליך של הסרת כל הסנקציות מעל סוריה. המערב לא רוצה שהיא תפנה לצד הסיני, להפיק את המשאבים בסוריה, להיות חלק מתכונות השיקום, ואחד החשובים הוא להשיב מאירופה וטורקיה מיליוני פליטים סונים לסוריה. תקיפות כאלו נהיות הפרה של "נורמות מקובלות" מפני שהן מכוונות נגד מדינה שנחשבת לגיטימית על ידי המערכת הבין לאומית.

כך גם האיום הטורקי, כשטורקיה קושרת את עצמה לסוריה החדשה, הן במסחר והשקעות והן בבניית כוחה הצבאי עד כדי תשלום משכורות ללוחמיה. מספר מאות כבר מתאמנים בשטח טורקיה עם כוונה לאמן אלפי אנשי כוחות הביטחון בשטחה, טורקיה תספק את כלל הצרכים של הצבא הסורי החדש מרמת התחמושת לרובי הסער ועד לסוללות הגנה אוויריות כולל כלים לחיל הים החדש שלה.

זה נראה שג'ולאני עובד בצורה מסודרת. כרגע מתמקד בהסרת הסנקציות ומצהיר על זכויות נשים ומיעוטים ובעתיד(בעוד לפחות 4-5 שנים) יקיים בחירות דמוקרטיות. הוא קודם כל בנה את הפיקוד הצבאי הבכיר על בסיס יוצאי תחריר א-שאם ונאמניו ואלו 8 בכיריו:

1. שר ההגנה, אבו-קצרה בן ה-41. היה מפקד הזרוע הצבאית של תחריר א-שאם, וותיק הקרבות במובלעת אידליב, ושר ההגנה בממשלת המעבר שלו.
2. אבו אל-חיר, סגן שר ההגנה, היא קצין בצבא אסד שערק לשירות המורדים ב-2013, עמד בראש מיליצית "אבו בכיר אל-צדיק" וב-2019 הביע נאמנות לאל-ג'ולאני.
3. עוזר שר ההגנה, פהים עיס, עמד בראש "חטיבת סולטאן אל-עמיד" הנאמנה לטורקיה, נלחם נגד הכורדים והוא בעל קשרים לפוליטיקאים טורקיים ואף שלח חלק מלוחמיו להילחם לצידה בנגורנו-קרבך.
4. הרמטכ"ל אבו-חמזה, היה קצין בצבא אסד, וזה ערק למורדים ב-2011. הצטרף לתחריר א-שאם עם היווסדות הארגון.
5. מפקד המשמר הרפובליקני, אבו-חוסין אל-אורדאני, ירדני שהצטרף במקור לג'בהת אל-נוסרא.
6. מפקד חיה"א אבו-אלקאסם, היה חבר בתחריר א-שאם.

7. מוספטא חסין בכיר, ראש מטה חיל האוויר, טייס קרב מזה 20 שנים, היה בחיה"א של אסד וערק לשורות המורדים ב-2012, ב-2016 הצטרף לג'בהת אל-נוסרא.
8. מפקד חיל הים מחמד אל-סעיד.

ישנן 22 דיביזיות קיימות או בתהליך בנייה והן מחולקות לפי 5 אזורים.

#### **חזית הבשן.**

1. דיביזיית דמשק בראשות מחתר אל-תורכי, איש תחריר א-שאם המקושר למודיעין הטורקי.
  2. דיביזיה 70, פועלת בריף דמשק וחבריה הם אנשי "גייש אל-אסלאם", מיליציה שלחמה כאן במשך שנים וב-2018 כ-5 אלפים חבריה הוגלו לאידליב. מפקד הדיביזיה הוא אבו-המאם, מפקד ג'ייש אל-אסלאם לשעבר.
  3. דיביזיה 40, מפקדתה בדרעא ונמצאת בתהליך התהוות. חבריה הם סונים מדרעא וקונייטרה, כרגע רק 1,500 עברו הכשרה בת 3 שבועות. מפקדה הוא אבו-פארס, אחד ממייסדי ומפקדי אחראר א-שאם.
  4. דיביזיה 44, צפון-מערבית לדמשק, הוקמה במרץ ומורכבת מאנשי אסד לשעבר ומיליציות שונות.
- דיביזיה 40 כפי שניתן להבין לאור הדרישה הישראלית לא אמורה להתקיים. ישראל דורשת את פירוז כל דרום-מערב סוריה, זו אמורה לשבת על גבולה ולצד האחרות לתקוף ולהכריע את הדרוזים אילו ימרדו.

#### **חזית החוף.**

5. דיביזיה 52 הפועלת במערב חומס נגד שאריות של חיזבאללה והברחות של שיעים על גבול לבנון. פעלה גם נגד הדרוזים.
  6. דיביזיה 84 שבסיסה יהיה בלטקיה, תורכב מ-30,000 חיילים ו-6 חטיבות(בהן אחת ללוחמה אורבנית ושתיים ללוחמה הררית), היא אמורה להיות החזקה ביותר ומורכבת בין היתר מיוצאי "המפלגה האסלאמית בטורקיסטן".
  7. דיביזיה 50, תורכב מ-6 חטיבות, יוצאי תחריר א-שאם, בסיסה כנראה יהיה בטרטוס.
  8. דיביזיה 56 שהוקמה באפריל ותורכב מ-2 חטיבות ללא שיוך מיליציוני קודם, גם כן כנראה באזור החוף.
  9. דיביזיה 74 שהוקמה בתחילת השנה בצפון מערב מחוז חמה מורכבת מיוצאי "גייש אל-עזא" ומפקדה הוא ג'מיל שחאדה אבו-צלחא, מפקד המיליציה לשעבר, לה תהיינה 4 חטיבות כולל חטיבת כטב"מים.
  10. דיביזיה 82 באזור חמה, מפקדה אבו-חיטאב היה מפקד מיליצית "ג'ונד אל-אקצא".
- כאן יש ריכוז של 6 דיביזיות כדי להתמודד מול התקוממות אפשרית של האוכלוסייה העלווית ומול השיעים של הבקעה הלבנונית, נגד כל הברחות מכיוון לבנון או מלחמה מולה בעתיד.

#### **חזית הצפון.**

11. דיביזיה 62 בצפון המדינה, מורכבת מיוצאי SNA, בעיקר "סולטאן סולימאן שאה" וכוחות שבטיים שטבחו בכורדים. מפקדה הוא אבו-עשמא, מפקד אותה מיליציה.

12. דיביזיה 60 בצפון חלב, מורכבת מיוצאי תחריר א-שאם וה-SNA.
13. דיביזיה 64 ובסיסה הוא אבו-דוהור, מפקדה הוא אבו אל-סיד חוראן הנאמן לטורקיה והאחים המוסלמים. לה יש לפחות 3 חטיבות.
14. דיביזיה 72, הוקמה במרץ ומורכבת מיוצאי 5 מיליציות SNA ותורכב מ-6 חטיבות(חלק מלוחמיה לחמו בנגורנו-קרבר). אלו לחמו נגד הכורדים ולאחרונה בצורה מאורגנת נגד הדרוזים.
15. דיביזיה 76 שהוקמה בחלב במרץ, מפקדה הוא אבו-בכר, קצין בצבא סוריה החופשית לשעבר שעבר הכשרה בטורקיה בין 2013-2015 תהייה לה 6 חטיבות, לוחמיה נלחמו רבות נגד הכורדים.
16. דיביזיה 80 בצפון המדינה, מורכבת מיוצאי "נור א-דין אל-זינקי".
17. דיביזיה 54 המורכבת מיוצאי אחראר א-שאם ומפקד המיליציה לשעבר אבו-דיהאב, יושבת באידליב ולה 3 חטיבות.
18. דיביזיה 98 המשוריינת באזור חמה, כוללת נגמ"שים המופעלים מרחוק.

כאן יש את הריכוז הרב ביותר(7 דיביזיות) הדבר כנראה נובע מריכוז כוח רב לשעבר על מובלעת אידליב ומיליציות ה-SNA ובסיסים ומחנות קיימים כמו כן אוכלוסייה סונית גודלה באידליב וחלב. כאן יש את הקשר הישיר עם טורקיה וההכנות להתקפה נגד הכורדים של ה-SDF.

#### **חזית תדמור.**

19. דיביזיה 42 בעלת 4 חטיבות ומורכבת מיוצאי SNA, היא ממוקמת בתדמור וייעודה לחימה במדינה האסלאמית במדבר הסורי.
20. דיביזיה 118 המשוריינת היושבת בתדמור, זו בתהליך בנייה מאז חודש מרץ ואמורה להילחם במדינה האסלאמית במדבר הסורי.

כאן יש 2 בלבד וזה אפשרי שדיביזיות אחרות תועברנה לכאן בהמשך בשל הצורך לצאת לתמרון נרחב במדבר הסורי על מנת להשמיד כיסי התנגדות של המדינה האסלאמית.

#### **חזית הפרת.**

21. דיביזיה 66 בין אבו כמאל לדיר א-זור שבעמק הפרת, ייעודה לחימה במדינה האסלאמית, מניעת הברחת סמים ואמל"ח מעיראק, לחימה בשאריות נאמני איראן, ועמידה מול הכורדים של ה-SDF. היא הוקמה במרץ ויש לה 4 חטיבות.
22. דיביזיה 86 גם היא על נהר הפרת ועם אותן ייעודים כמו דיביזיה 66 מפקדה אבו-חטאם נלחם לצד הטורקים ומואשם ברצח כורדים ויזדים כולל סחר בבני אדם, היא אמורה להיות מורכבת מ-3 חטיבות אך חווה עריקות רבות בשל אי תשלום משכורות וסכסוכים שבטיים.

שתי אלו חשובות לכל לחימה בעתיד נגד הכורדים.

הצבא הסורי קורם עור וגידים, יש לו עוד תהליך ארוך שיכלול בניית חיל ים וחיל אוויר, פריסת מערכות הגנה אוויריות, הכשרת 300,000 חיילים אך בגיבוי טורקי והסרת האמברגו המערבי עד 2030 הוא יהיה לכוח מאיים על ישראל.

זו הייתה סקירה של ערוץ לאומנות על מבנה הצבא הסורי החדש, אם אהבתם את הסרטון אתם מוזמנים לשתף אותו ולהצטרף לערוץ כמנויים.